

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

طرح دوره «درس رشد روانی حرکتی و اختلالات آن»

اطلاعات درس:

عنوان درس: رشد روانی حرکتی و اختلالات آن

کد درس: ۱۷

نوع و تعداد واحد: یک واحد نظری- عملی (۰/۵) واحد نظری-۰/۵ واحد عملی)

نام مسؤؤل درس: دکتر حمید دالوند

مدرس: دکتر حمید دالوند

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: روانشناسی رشد و تکامل (کد درس: ۱۳)

رشته تحصیلی: گفتاردرمانی

مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال تحصیلی: دوم

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار کاردرمانی

محل کار: دانشکده توانبخشی- گروه کاردرمانی

تلفن تماس: ۲۷۶-۷۷۵۳۳۹۳۹

نشانی پست الکترونیک: hdalvand@sina.tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

از زمانی که نطفه ی انسان منعقد می‌شود تا هنگام مرگ، فرد پیوسته در حال تغییر است و این جریان تکامل هیچگاه متوقف نمی‌شود. البته با وجود این پیوستگی سرعت این تغییرات در فرد متفاوت است. در نخستین سالهای زندگی که این تغییرات بسیار سریع رخ می‌دهند، اغلب توجه افراد به این تغییرات جلب شده و ناگزیر هستند که با آن سازگار گردند. البته ممکن است آنرا با آغوش باز بپذیرند زیرا این تغییرات نوید بلوغ و تکامل را میدهند.

با آگاهی از رشد و تکامل طبیعی کودک می‌توان انحرافات آشکار از الگوهای طبیعی را بازشناخت و از این راه به وجود اختلال در کودک پی برد و از آن پیشگیری کرده یا آنرا درمان نمود. لذا هدف از تدریس این واحد آشنایی دانشجویان با فرایند رشد و تکامل نوزادان و کودکان و اختلالات آن می‌باشد. شناخت جنبه‌های مختلف رشد و تکامل نوزادان و کودکان سالم و مبتلا به انواع مشکلات جسمی و روانی از جمله وظایف اصلی گفتاردرمانگران است و آشنایی با رشد طبیعی کودکان و نوزادان در حیطه‌های مختلف جسمانی _ حرکتی و عاطفی _ شاختی برای انجام این وظیفه خطیر ضروری است.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

- پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:
- تعریف رشد و تکامل نوع، تعریف بلوغ و تطابق، اصول کلی رشد، دوره‌های زمانی رشد، تغییرات رشد فیلوژنیک و آنتوژنیک را بشناسد.
- با نحوه اندازه‌گیری شاخص‌های رشد جسمانی مانند: قد، وزن، آپگار، شاخص توده بدنی، دور سر، دور بازو و ... آشنا شود.
- با نحوه رشد سیستم عصبی، سلسله مراتب رشدی و تئوری‌های رشدی آشنا شود.
- تکامل حرکتی درشت و ظریف در نوزادان و کودکان را بشناسد.
- رفلکس‌های سطوح مختلف سیستم عصبی و نقش آنها را تکامل کودکان و نوزادان را یاد بگیرد
- با رشد مهارت ادراکی (شنیداری، بینایی، گفتاری، شناختی و بازی) آشنا شود.
- کودکان فلج مغزی (تعریف، تشخیص، انواع، پاتولوژی، علائم، رفلکسهای پاتولوژیک و ...) را بشناسد.
- مداخلات کاردرمانی در کودکان فلج مغزی را یاد بگیرد.

روش‌های یاددهی - یادگیری:

☒ یادگیری اکتشافی	☐ ایفای نقش	☒ بحث در گروه‌های کوچک	☒ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
☐ هدایت شده	☒ یادگیری مبتنی بر سناریو	☒ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	☒ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
☐ کلاس وارونه	☐ بازی	☐ استفاده از دانشجویان در تدریس	☒ آموزش مجازی
سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----		(تدریس توسط همتابان)	

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
۱.	مروری بر رشد، محال و بلوغ؛ تعاریف و مفاهیم	سخنرانی تعاملی- بحث در گروه کوچک	یادگیری مبتنی بر سناریو- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۲.	شاخص‌های استاندارد رشد نوزادان و کودکان بر اساس WHO	سخنرانی تعاملی- از طریق فیلم ویدئویی- مجازی	یادگیری مبتنی بر سناریو- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۳.	رشد سیستم عصبی و تئوری‌های رشدی	سخنرانی تعاملی- از طریق فیلم ویدئویی مجازی	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۴.	تئوری‌های رشدی	سخنرانی تعاملی- از طریق فیلم ویدئویی مجازی	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۵.	محال‌های حرکتی درشت و ظریف	سخنرانی تعاملی- از طریق فیلم ویدئویی کوچک مجازی	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۶.	محال‌های حرکتی ظریف	سخنرانی تعاملی- از طریق فیلم ویدئویی کوچک مجازی	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند

دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی - مجازی	رنگس های Primitive	.۷
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی - مجازی	رنگس های ساقه مغز	.۸
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی - مجازی	رنگس های منفریانی	.۹
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی - مجازی	رنگس های سطح کرمیال	.۱۰
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی - مجازی	رنگس های سطح کرمیال	.۱۱
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی - مجازی	رشد مهارت ادراک شنیداری	.۱۲

دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی مجازی	رشد مهارت ادراک بینایی	۱۳.
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی مجازی	رشد مهارت های شناختی	۱۴.
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی مجازی	رشد مهارت های بازی	۱۵.
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری مبتنی بر سناریو - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی - مجازی	آشنایی با کودکان فلج مغزی (تعریف، تشخیص، انواع، پاتولوژی، علایم، رفلکسهای پاتولوژیک و...)	۱۶.
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری مبتنی بر سناریو - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - از طریق فیلم ویدئویی	مداخلات کاردرمانی در کودکان فلج مغزی	۱۷.
دکتر حمیدالوند	-	یادگیری مبتنی بر حل مساله	آزمون کتبی و آزمون عملی	آزمون	۱۸.

نقش و وظایف دانشجو:

و نینفد دانشجو شرکت بموق د کلاسهای توری یا مجازی، تعامل در بحث های کلاسی، ارایه سخنرانی، شرکت در گروههای کوچک، انجام پروژه و ارایه آن در کلاس و حضور در بالین بیمار، کمک در ارزیابی و انجام مداخلات درمانی و مطالعه دوس قبل می باشد

منظور از نقش، ابعاد مختلفی است که هر دانشجو در مواجهه با موقعیت‌های متفاوت آموزشی، پژوهشی، خدماتی، مشاوره‌ای، درمانی و..... در رفتار خود، نشان می‌دهد. وظایف هر دانشجو در قالب هر یک از این نقش‌ها مفهوم و عینیت می‌یابد.

روش ارزیابی دانشجو:

روش ارزیابی دانشجو به دو صورت تکوینی و تراکمی خواهد بود.

▪ ذکر روش ارزیابی دانشجو:

فعالیت‌های کلاسی (انجام پروژه‌های مختلف)، ارائه پروژه‌ها، امتحان میان‌ترم و پایان‌ترم و آزمون علمی خواهد بود.

▪ ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره دانشجو:

ارزیابی دانشجو به صورت: ۱۰ نمره تراکمی شامل (آزمون کتبی بسته‌پانچ شامل سوالات «چندگزینه‌ای»، و آزمون کتبی بازپانچ (تشریحی و کوتاه پانچ، سناریونویسی) خواهد بود. و ۱۰ نمره تراکمی (انجام پروژه‌های مختلف و کویزهای کلاسی) خواهد بود.

ارزیابی تکوینی: ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان‌ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کویز) های کلاسی

ارزیابی تراکمی یا پایانی: ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پانچ اعم از «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پانچ اعم از تشریحی و کوتاه پانچ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و، آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE^۲، OSLE^۳ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۴ استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS، لاگ‌بوک (کارنما)،^۵ کارپوشه،^۶ ارزیابی ۳۶۰ درجه^۷ MSF^۸ و باشد.

2. Objective Structured Clinical Examination

3. Objective Structured Laboratory Examination

4. Workplace Based Assessment

۵. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills : روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

6. Logbook

7. Portfolio

8. Multi Source Feedback

منابع:

الف) کتب:

1. Development of infant & young child
2. اختلال‌های روانی حرکتی (مفاهیم، نظریه‌ها، تشخیص و درمان) - تالیف دکتر پرویز شریفی درآمدی - لیلا قاسمی داور - انتشارات آوای نو.

ب) مقالات:

ج) منابع برای مطالعه بیشتر:

- Introduction of child development